

Begäran om förhandsavgörande framställd av Corte suprema di cassazione (Italien) den 27 juni 2017 – Stefano Liberato mot Luminita Luisa Grigorescu

(Mål C-386/17)

(2017/C 338/03)

Rättegångsspråk: italienska

Hänskjutande domstol

Corte suprema di cassazione

Parter i målet vid den nationella domstolen

Klagande: Stefano Liberato

Motpart: Luminita Luisa Grigorescu

Tolkningsfrågor

- 1) Påverkar åsidosättandet av reglerna om litispændens i artikel 19.2 och 19.3 i förordning nr 2201/2003⁽¹⁾ enbart fastställandet av den behöriga domstolen, varvid artikel 24 i förordning (EG) nr 2201/2003 är tillämplig, eller kan nämnda åsidosättande mot bakgrund av den processrättsliga rättsordningen tvärtom utgöra hinder för erkännande i den medlemsstat vid vars domstol talan först har väckts av den dom som har meddelats i den medlemsstat vid vars domstol talan har väckts senare, om det beaktas att artikel 24 i förordning (EG) nr 2201/2003 enbart hänvisar till behörighetsreglerna i artiklarna 3–14 och inte efterföljande artikel 19?
- 2) Strider tolkningen av artikel 19 i förordning nr 2201/2003, som enbart ska betraktas som kriterium för att avgöra en domstols behörighet, mot det unionsrättsliga begreppet litispændens samt syftet och målet med bestämmelsen, det vill säga att fastställa en uppsättning tvingande regler om den processrättsliga rättsordningen för att skapa ett gemensamt område som ska kännetecknas av ömsesidigt förtroende och lojalt domstolssamarbete mellan medlemsstaterna och där automatiskt erkännande av och fri rörlighet för domar ska gälla?

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 (EUT L 338, 2003, s. 1).

Begäran om förhandsavgörande framställd av Corte suprema di cassazione (Italien) den 28 juni 2017 – Presidenza del Consiglio dei Ministri mot Fallimento Traghetti del Mediterraneo SpA

(Mål C-387/17)

(2017/C 338/04)

Rättegångsspråk: italienska

Hänskjutande domstol

Corte suprema di cassazione

Parter i målet vid den nationella domstolen

Klagande: Presidenza del Consiglio dei Ministri

Motpart: Fallimento Traghetti del Mediterraneo SpA

Tolkningsfrågor

EU-domstolen ombes att – mot bakgrund av omständigheterna i målet vid den nationella domstolen, det vill säga en skadeståndstalan mot staten, som i sin egenskap av lagstiftande organ under perioden 1976–1980 med stöd av en lag antagen av staten själv (lag nr 684/1974) beviljade subventioner som utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget (f.d. artikel 92 och nu artikel 107 FEUF), vilka varken anmäldes eller godkändes i enlighet med artikel 88 i EG-fördraget (f.d. artikel 93 och nu artikel 108 FEUF), till ett rederi som vid ifrågavarande tidpunkt bedrev verksamhet på en icke-liberaliserad marknad (cabotage) – besvara följande frågor:

- a) Ska klassificeringen av ifrågavarande stöd (som "befintligt" och därmed inte som "nytt") ske enligt artikel 1 b v i förordning nr 659/1999⁽¹⁾, som har följande lydelse: "v) stöd som är att betrakta som befintligt stöd, eftersom det kan fastställas att det inte utgjorde något stöd när det infördes men senare blev ett stöd på grund av utvecklingen av den gemensamma marknaden, utan att medlemsstaten företagit någon ändring. När vissa åtgärder blir stöd sedan en verksamhet har liberaliserats genom gemenskapslagstiftning, skall sådana åtgärder inte betraktas som befintligt stöd efter det datum som har fastställts för liberalisering", och i så fall inom vilka ramar, eller enligt den princip (med en räckvidd som formellt skiljer sig från den i nämnda bestämmelse) som tribunalen slog fast i dom av den 15 juni 2000, T-298/97 m.fl. (Alzetta m.fl./kommissionen, punkt 143) – som vad gäller de synpunkter som är av intresse för förevarande mål fastställdes av EU-domstolen i dom av den 29 april 2004, C-298/00 P (punkterna 66–69) – det vill säga: "Även en stödordning som införts på en marknad som inledningsvis var stängd för konkurrens skall vid liberaliseringen av marknaden anses utgöra en befintlig stödordning, eftersom stödordningen då den infördes inte omfattades av tillämpningsområdet för artikel 92.1 [senare artikel 87.1] i fördraget. Artikel 92.1 i fördraget är nämligen endast tillämplig på sektorer som är öppna för konkurrens med hänsyn till villkoren i denna artikel, som avser inverkan på handeln mellan medlemsstaterna och inverkan på konkurrensen.", och i så fall inom vilka ramar?
- b) Ska klassificeringen av ifrågavarande stöd ske även enligt artikel 1 b iv i nämnda förordning nr 659/1999, där det bestäms att med "befintligt" stöd avses "stöd som enligt artikel 15 är att betrakta som befintligt stöd", varvid det ska beaktas att det i sistnämnda artikel fastställs en preskriptionstid på tio år för att återkräva stöd som olagligt beviljats, och i så fall inom vilka ramar, eller enligt de principer (som i större eller mindre omfattning liknar den princip som föreskrivs i nämnda bestämmelse) som EU-domstolen vid flera tillfällen har slagit fast, nämligen principerna om skydd för berättigade förväntningar och rättssäkerhet, och i så fall inom vilka ramar?"

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget (EGT L 83, s. 1).

Begäran om förhandsavgörande framställd av Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Italien) den 6 juli 2017 – Acea Energia SpA mot Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato m.fl.

(Mål C-406/17)

(2017/C 338/05)

Rättegångsspråk: italienska

Hänskjutande domstol

Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio

Parter i målet vid den nationella domstolen

Klagande: Acea Energia SpA

Motpart: Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato, Autorità per l'Energia Elettrica il Gas e il Sistema Idrico, Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni